

З крякухою на озері (скорочено)

Остап Вишня

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

I

Як попливти з Куп'янки річкою Осколом за течією, кілометрів за 20, допливете до села Сеньків. Там річка ділиться на три рукави-річища, і поміж ними багато островів і озер. А серед озера – плеса, у яких є щуки, карасі, лини. Там є і чирята, і крижні, і широконосики... Біля села Сенькова, під горою, є озера Сердюкове і Кирмасове. І там качви, як гною.

II

Ви коли-небудь полювали з крякухою? Крякуха – це "підсадна" качка, така ніби собі звичайнісінька зовні вуточка, менша від свійської, менша від крижня, але більша за чиря. Крякухи – особлива порода качки, змішана свійська і дика. Вона сіренька, забарвленням пір'я скидається на крижня, але менша, як говорено вже, від крижня. Характерна її особливість та, що коли вона бачить чи чує навіть у повітрі льот чи то поодинокі качки, чи качиної зграї, вона "кричить", "крякає", закликаючи літаючих своїх родичів присісти до неї познайомитися. Отже, править крякуха за принаду для диких качок. На одну лапку в крякухи нашивається панчішка така шкіряна, а до тої панчішки кільце невеличке прикріплене. До кільця прикріплюється "грузило" – гирка, чи камінь, який поринає на дно в озері, а на шнурку плаває прив'язана крякуха, мов на якорі. Крякуха плаває, а ви замасковуєтесь, сидите й чекаєте... Стежте, щоб яструб не вкрав крякуху. Нарешті крякуха видає призивне: "Ках! Ках! Ках! Ках! Ках!" Ви дивитесь угору – пропливає зграйка чирят...

III

Збираєтесь з крякухою на озеро Кирмасове. Там дід Кирило карасі ловить. Тільки завтра він не йде, тому ви питаєте, як добратися на озеро. Дід розповідає, куди йти. На озері є його човен, яким можна скористатися. Тільки дід просить не зачепити його ятерів.

...Раненько вдосвіта ви берете рушницю, весло, кошика, де покахує крякуха, і йдете на Кирмасове озеро... Довго ви шукаєте дорогу, а добравшись на потрібне місце, виштовхуєте човна, сідаєте і правуєте на озеро... Човен – непокірний... Він обов'язково хоче носом уїхати в дідів Кирилів ятір... Кінець кінцем ви вирулюєте на озеро, правуєте до плеса, прив'язуєте крякуху до грузила. Швидесенько запливаєте в кугу і чекаєте.

Ось пискнула очеретянка. Пробігла зеленим килимом із ряски курочка. Крякуха покахує спокійно, але нічого ще нема. Аж ось зненацька щось велике шугонуло біля вашого човна... То водяний бугай. Невеличкий ваш рух, і бугай зникає.

Сходить сонце. Розтанув туман... Раптом крякуха кахкає. Високо-високо проплив над озером табун крижнів... Не приземлив його крякушин крик-заклик; помчав далі... А крякуха тріпонула крильцями і попливла... в очерет: одв'язалась! Прощай, крякухо! Перший раз не поталанило! А Іван Кирилович (чия крякуха) дуже пильно просив та наказував дивитися, щоб не одв'язалася.

Та не завжди крякуха розв'язується... То в новака-крякушника так іноді буває... А як нормально: крякуха плаває, хлюпощеться, покахує... І раптом лиска впливла з очерету. Обережненько, тихесенько колупаючись у рясці, лиска пливе до крякухи...

На крякушин крик-заклик по-різному реагують пролітні зграйки качині й поодинокі дикі вутята. Ось летить зграя чирят, їх дванадцятро. Вони уважно дивляться, потім сідають. Але падають далеченько від крякухи, врозбрід, не купую. Впали і хвилинку сидять, мов опудала, нерухомі... А потім уже поволеньки починають одне до одного підпливати, наближаючись до крякухи... Ви не ворухитесь, чекаєте, коли вони опливуться до купи, щоб одним пострілом звалити, ну, як не всі дванадцять, то принаймні хоч трохи менше...

А то – сидите ви, замислившись, а біля крякухи уже трійко плаває... Коли вони прилетіли, як вони опинилися біля крякухи – ви тільки плечима знизуєте. Ви цілитесь у першого крижня, що ближче до вас, з надією, що зачепите й другого за ним... А знаєте, як цілитись у сидячу качку? Не в неї безпосередньо треба націлятись, а під неї. Бах! – перший крижень закрутився на місці і раптом поринає, другий з криком зривається і летить на вас. Цього ви б'єте вльот... І уявіть собі – падає і цей... Тим часом виринає перший. Гордістю так і пашить від вас! От якби побачили ті, що завжди запитують вас, бачачи качки на ваших тороках: "Чи дорогі тепер качки?"

Та що там говорити: полювання з крякухою дуже добудливе, спокійне полювання, особливо для мисливців, котрі вже в літах, котрим уже бродити по болотах та лазити по очеретах, сказати би, важкувато... Тільки не захоплюйтесь дуже... Убили десятків чотири або п'ять і йдіть собі додому...

IV

Дід Лука кріпкий був узагалі мисливець, а ще кріпший крякушник. І крякухи в нього були такі, як ні в кого в світі. Дід розповідав, як одного разу біля його крякухи сіла сила-силенна крижня. Може, тисяча, може, дві, може, п'ять тисяч! Дід вистрелив (він завжди казав "попхнув") з обох стволів разом! Під'їхав човном, підбирає. Одна, дві, три, чотири, п'ять, шість, сім, вісім, дев'ять, десять, одинадцять, дванадцять, тринадцять, чотирнадцять, п'ятнадцять... П'ятнадцята... на вірвовочці. Крякуху вбив! Ох же ж і крякуха була! Одна в світі!

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу